

Asia: VN/14985/2022

Lausuntopyyntö kunnossapitolain toimivuusarviointi -raportista

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko toimivuusarviointi mielestänne riittävän kattava? Jos ei, mitä arvioinnista on jäänyt puuttumaan ja millaisia lisäselvitystarpeita tunnistatte?

Toimivuusarviointi on monipuolinen ja kattava, mutta katupölyn torjuntaa ei ole mainittu, vaikka katujen kunnossapidolla voidaan merkittävästi pienentää terveydelle haitallisen katupölyn pitoisuuksia. EU:n ilmanlaatulainsäädäntöä ollaan parhaillaan uudistamassa ja ilmanlaadun raja-arvot tulevat todennäköisesti merkittävästi tiukkenemaan.

Uudistuksen taustalla ovat WHO:n vuonna 2021 julkaisemat terveysperusteiset ohjearvot, jotka perustuvat uusimpiin tuloksiin ilmansaasteiden terveyshaitoista ja ovat huomattavasti aiempia ohjearvoja tiukemmat. Hengitettävien hiukkasten eli katupölyn raja-arvot eivät ole viime vuosina Suomessa ylittyneet, mutta WHO:n ohjearvot ja myös kansalliset ohjearvot ylittyvät nykyisellään useiden Suomen kaupunkien vilkasliikenteisissä ympäristöissä.

Jos hengitettävien hiukkasten raja-arvot tiukkenevat komission lokakuussa 2022 antaman ehdotuksen mukaisesti, niiden noudattaminen tuottaa suuria haasteita Suomen kaupungeille ja asettaa paineita katujen kunnossapidolle. Olisi syytä selvittää, mitä lisätoimia ja –panostusta katujen kunnossapitoon vaaditaan, jotta tiukentuvat raja-arvot voidaan saavuttaa myös vilkkaiden pääväylien ja katujen varsilla lähivuosina.

2. Mitä mieltä olette toimivuusarvioinnin havainnoista liittyen katujen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapitoa koskeviin säännöksiin (lain luvut 2 ja 3)?

Kadun kunnossapidon laatutason määritelmään (luku 2, 3§) on syytä sisällyttää vaatimus riittävän tehokkaasta katujen pesusta, jolla varmistetaan, että katupöly ei aiheuta terveyshaittoja liikenneväylillä liikkuville ja niiden lähistössä asuville. Maanteiden kunnossapidon ja pölyntorjunnan kehittämisessä voidaan hyödyntää Liikenneviraston vuonna 2018 julkaisemaa Pölyvien maanteiden ongelmat taajamissa -raporttia.

3. Mitä mieltä olette toimivuusarvioinnin havainnoista liittyen kaduilla ja yleisillä alueilla tehtävien töiden sääntelyyn?

-

4. Mitä mieltä olette muista toimivuusarvioinnissa esitetyistä nykyisen lain kehittämistarpeista sekä esitetyistä kokonaan uusista sääntelytarpeista?

-

5. Onko teillä muita terveisiä tai palautetta lainvalmistelua varten?

-

Ryöti Miliza
Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY